

har været bestemmende for mig, er noget ganske andet. For mig har det i denne Sag staaet, som om man stod over for et bestemt Enten-Eller, enten at følge Grundlovens § 32 efter dens Ordlyd eller, som jeg før udtalte, at følge den konstitutionelle Praksis, som vi nu have haft, og som er hævdvunden næsten gennem et halvt Aarhundrede, kun at røre ved disse Forhold, som her omhandles, ved en Grundlovsforandring. Det er et virkelig konservativt Standpunkt, thi det er saaledes, vi hidtil have haaret os ad indtil den Dag i Dag, og jeg hævder fremdeles, at der ikke er Spor af Tvivl om, at det er en grundlovstro Opfattelse, naar man enten vil følge, hvad der har været konstitutionel Praksis hele Tiden, gennem vort hele konstitutionelle Liv, eller er villig til at gaa til en Forandring af vedkommende Grundlovsparagraf, fordi man, som det ærede Medlem selv med saa stor Styrke og saa ofte har gentaget, her i denne Sal mener, at den almindelige Stemning i Landet er imod en Forøgelse af Folketingets Medlemmers Antal og er for, at denne Sag skulde finde sin Afgørelse ved en Grundlovsforandring. Det har det ærede Medlem selv med stor Styrke og stor Dygtighed, kan jeg tilføje, gentagende hævdet her, og det er det Standpunkt, jeg ogsaa staa paa. Enten maa vi fuldt ud følge Grundlovens § 32 — og det er der i alt Fald i denne Sal ikke saa overordentlig mange, der have Tilbøjelighed til at gøre — eller ogsaa maa vi, som man hidtil har anset det rigtigt, foretage en Forandring ved en Grundlovsændring. Det er et rent og klart Standpunkt, foreskommer det mig, hvori der ikke er skjult Spor af agrariske Tendenser, hvilke jeg overhovedet ikke finder have synderligt med dette Lovforslag at gøre. Her kan, efter min Formenting, ikke være Tale om andet end et Enten-Eller, og paa ingen mulig Maade kan jeg forstaa, og har derfor ikke kunnet slutte mig til det ærede Medlem, naar han mener, at her kunde være Tale om et Baade — Og: at man haade kan paastaa, at man udfører Grundlovens § 32 og dog kan være saa langt borte derfra, som man i Virkeligheden er, det kan jeg ikke være med til. Derimod kan jeg være med til en Grundlovsforandring, og det er mig ikke muligt at se, hvorfor en saadan skulde være saa aldeles umulig, naar der dog, som det ærede Medlem selv paastaa, er saa stærk Stemning for, at Spørgsmaalet løses ad den Vej. Det ærede Medlem har i Dag ligesom saa ofte tidligere sagt, at det her foreslaaede er kun en midlertidig Foranstaltning, gældende, indtil den Tid kommer, som vi begge ere enige om at ønske, nemlig Tiden for en

Grundlovsforandring. Men det er jo netop det, der forhindrer mig i at slutte mig til Forslaget, at Foranstaltningen er midlertidig, og at det er saa givet, som vel tænkes kan, at naar man først er kommen ind paa denne Glidebaane, — først forhøje vi nu her Tallet med 8, men naar Lovforslaget kommer tilbage til os med nogle flere, er det næppe Tvivl om, at vi ogsaa tage dem, blive vi ved, indtil vi naa op til de 137; det kan der næppe være Tvivl om. Derfor er det mig umuligt at forstaa, hvorfor man overhovedet vil begive sig ind paa denne Vej i Stedet for paa den anden ganske simple Vej at sige: Vi blive ved det, vi have, indtil vi faa en Grundlovsforandring. Den kan jeg billige, den ønsker jeg, og den kunde Regeringen lige saa godt tage i sin Haand, som den søger at gennemføre denne Forandring, — maaske vil den, saaledes som Stemningen er i det hele i saa Henseende, ikke møde større Vanskelighed ved en Grundlovsforandring i denne Retning, da den er anerkendt som ønskelig fra alle Sider, end den møder paa den Vej, vi nu ere ved at slaa ind paa. Saa vilde Stillingen være klar og fuld saa grundlovmæssig som — ja, ikke saa lidt mere grundlovmæssig end den, man nu er inde paa.

J. Pederсен: Det har flere Gange under Forhandlingen i Dag været antydnet, at denne Sag ogsaa kan ses fra et Agrarstandpunkt, og jeg har paa Fornemmelsen, at under de kommende Forhandlinger, ogsaa i det andet Ting og ude i Landet, vil det Spørgsmaal, om det ogsaa er en god Agrarlov eller ikke, komme til at spille en meget fremstuds Rolle. Jeg vil derfor blot med et Par Tal ophjse, hvorledes Sagen i den Henseende stiller sig.

Det er klart, derom ere vel alle enige, at man ikke i Længden kan blive staaende ved den Ordning, vi nu have; kunde vi det, saa vilde den være den mest agrariske i den Forstand, at Landbruget under den er forholdsvist stærkere repræsenteret end Købstadbeboerne; men det antager jeg, som sagt, at det ere vi enige om, at den Ordning kunne vi ikke blive staaende ved. Efter alt, hvad der er kommet frem under Forhandlingerne, baade ved første Behandling og i Dag, og det fra flere Sider, ses det nu klart, at den Afgørelse, vi komme til, hvis vi ikke komme til den, der her foreslaas, bliver Afgørelsen med de 137 Kredse. Derfor man altsaa vil bedømme dette Forslags Indhold fra et Agrarstandpunkt, maa det fornuftigvis se saaledes, at man sammenligner det, ikke med den Tilstand, som vi nu have, og som vi ikke